

Bölcsészek kari oldala

Köszöntés

József Attila és Radnóti Miklós örökösei vagyunk, Ortutay Gyula, Tolnai Gábor... tanult a bölcsészkar falai között. Intézményünk az Ady téren helyezkedik el, az épületben 16 tanszék és a dékáni hivatal talált otthont. 45 szakon 613 hallgató — ebből 450 nő — képzül tanári pályára, illetőleg arra, hogy a történelem, az irodalom és a nyelvészet szakavatott tudósa legyen. Hallgatóink közül 413-an laknak kollégiumban (8-an az Eötvös kollégiumban, 109-en a József Attila és 296-an a Móra Ferenc kollégiumban). Oktatóink száma 95, közülük 8 egyetemi tanár, 17 docens, 41 adjunktus, 21 tanársegéd és 8 lektor, 4 egyetemi tanárunk a tudományok doktora cím birtokosa, 20 oktatónk már elnyerte a kandidátusi fokozatot, egy docensünk pedig munkája elismeréséért Kossuth-díjat kapott. Hallgatóink többsége a magyar—orosz (104), a magyar—történelem (83), az orosz—német (69) és a történelem—orosz (67) szakon végzi tanulmányait, legkevesebben a finnugor nyelvészet, a görög és a régészet szakon tanulnak.

Gróf József:

UTÓSZÓ

Meghalni más. Előttem az égbolt.
Kékszinű mesékben fáj az álmom.
Mert nagyon nehéz már.
Szemem fáradt. A nemlét hívogat.

Elvetették szavamat.
Mely tiszta volt, akár az égbolt,
akár a fák, akár a húség;
a csodálatos nagyszerűség
mint a világot az Űr.
úgy járta át szívemet,
Atéreztem, én megéltém a csöndet,
belémszállt és elterjedt bennem

[tisztán,

hogy már a véremlen dalolt.
És elvették tőlem, én meg
a pokolba tértem
s bűnös vagyok ezért, ezt jól tudom.
Még volt néhány kísérletem,
és voltam még átkozott és voltam

[büszke.

Miért a vers, mondtam végül,
bennem Isten és a nemlét.

S már csak ennyi minden dolgom.
Én szívemben a megváltást hordom.

Karácsonyi Péter:

LÁTTAM ŐKET

Parafraíz Jacques Prévert ötleit

Száz csipogó száj nyugton
alszik már,
egy örült utcaseprő seper
a tejúton át

ezer elszórt
sörösüveget

És Ők mennek az utcán

kettlen elől:

a érmos házmesterné

a dagadt lábú macskájával,

az elefántcsontú karmester

a frakkba öltözött pácájával

utánuk pedig számtalan macska,

házmester és zenészek hosszú sorban
elmentem mellettük és a sarkon

egy fiú és egy lány

[csókolóztak

s hogy véletlen arra járt

ki tudja már...

a lány elsimitotta haját

tűzpiros szoknyáján

[lúktetett a lét

szemében már másra

[gondolt

s a tejúton az örült kéményseprő

összeszedte a sok-sok elszórt

sörösüveg-dugót.

Mi teszi a bölcsészt?

Bölcsessége. Mi bölcsészek, végtelenül bölcsék vagyunk. Elésszemű TTK-s barátomtól hallottam ezt, és ismerve a matematikusok jó ítéletképességét, gyors észjárásommal röpké öt perc gondolkodás után rájöttem, hogy ezt nem szabad ilyen nyersen általánosított formában készpénznek venni. Hogy is állunk hát a bölcsességgel?

Figyeld meg a bölcsészt, amint bekapcsolódik egy beszélgetésbe! Még nem tudja miről van szó, de abban már biztos, hogy neki igaza van. Amikor rájön, miről beszélgetnek a többiek, már abban is biztos, hogy csak neki lehet igaza. Cikket, jegyzetet vesz a kezébe, előadást hallgat — a rossz nyelvek szerint egyiket sem cselekszi túl gyakran — és mindent megbírá, sőt lesszi. A matematikusok és vegyészek ezt látva az irigységtől sárgulnak, mert ők nem tehetik ezt, nekik tanulni kell. Sokat. Még nem szerezték meg a bölcsességet, mely nekünk ilyen esetekben teljes biztonságot nyújt. Hogy mi hol a csudában szereztük? Sehol. Van. Elvégre bölcsészek volnánk, vagy mi a szósz.

Ami „hivatalos” beszélgetéseinket, a szemináriumokat, gyakorlatokat illeti, ott leginkább eme bölcsességünk megőrzésére törekszünk. Nekünk senki nem mondja, hogy „si tacuisses...” Inkább hallgatunk. Ennek kapcsán aztán több probléma merül fel. Prózái dolgok ezek: aláírás, osztályzat, pénz, de sajnos prózai az élet. Így aztán szegény ide, szegény oda, néha a bölcsész leül a fenekére, vagyis előveszi a jobbik esztét. Ez persze megalkuvás, hiszen bölcsen tudjuk mindnyájan, hogy csupán bizonyos formalitásoknak teszünk eleget ezzel. Nem csoda, ha legtöbbször ez a megalkuvás nem megy el odáig, hogy teljesen megfeleljünk az adminisztratív követelményeknek. Egyik legfontosabb feladatunk, hogy szép ösztöndíjunkat és fene nagy bölcsességünket is megőrizzük. (Köztudott, hogy az ösztöndíj nevével fontos létszükséglet leginkább az adminisztratív követelmények teljesítésétől függ.) Sajnos, a vizsgákon bölcsességünk gyakran visszatetszést, sőt olykor visszatapsolást eredményez, tehát úgy kell használnunk jobbik, sőt (és főleg) rosszabbik esztétünket, hogy ne legyünk feltűnően bölcsék. (Persze, hisz akkor nem is vizsgáznánk.) Ez ugyan nem sikerül mindig, de túl sok műhiba sem csúszik be. A már említett vegyészek és matematikusok dolga sokkal nehezebb, ha szép, jó, megfelelő eredményt akarnak vizsgáznunk. Nekik ugyanis tudni kell. Átlagunk és ösztöndíjaink így magasabbak, és segítenek minket abban, hogy súlyos anyagi gondoktól mentesen lehessünk bölcsék.

A bölcsész nem csak egyszerűen bölcs, de az évek múltán egyre bölcsőbb. Elsőéves korában még sok benne a gyerekes szeleburdiság, amit — óh, gyermeki agyak! — nagyképtűen aktivitásnak nevez. Ekkor még megtörténik, hogy diákkörre is elmegy, sőt arra is képes időt fecsegni, hogy szaktárgyival foglalkozzék. Mi több: ennek még bizonyos jelentőséget is tulajdonít. Később kissé pironkoda gondol erre az időre, és jóindulatúan mosolyog a gólyák buzgóságán. Fiataloság bozondóság. Az érett bölcsesség nem engedi meg, aprómunkára fordítsuk. (Még ha aprópénzre válthatnánk!) A sok aprómunkát végző kevés bölcsész az elrettentő példa: „Látod, így ölt meg bölcsessed, bölcsész. A szellem nem dolgozik — csak nem lesz rabszolga!”

A propos, rabszolga. Hát igen, szomorú az élet, dolgozni kell benne — majd. Valahol. Ez a tudat különösen a végző hallgatók lelkének szelcsendjét kavargatja fel. Mert ugyan hol, és mennyiért és mennyit? A két utóbbi kérdés nem nehéz válaszolni. Kevésért, amennyit muszáj. A „hol” kevés naiv ember számára érdem, mások szerint harc (fűrés, fűrés, ciánkáli), sokak szerint pedig kapcsolatok kérdése.

Ilyenkor aztán nem elég a bölcsesség. Az talán segít, ha éznél van az ember.

FABER

Provokálni kell?..

Néhány szó a „Magunk”
és a „Bölcsész” című lapokról

Két évvel ezelőtt, a most leköszönt vezetőség körében vetődött fel először a probléma: nincs elég lehetőség a véleményserésre, nincs „forumunk”. A probléma szülte az ötletet: „szerkesztünk folyóiratot!”. Az ötletet tett követte, és így jött létre a „Magunk”, a Móra Kollégium, és a „Bölcsész”, a kar lapja. Szabó Magdolnával, a lapok egyik alapító tagjával és állandó munkatársával idézzük fel az első lépések nehézségeit.

— Az okot már ismerjük. Mi volt a cél a „Magunk” megindításával?

— Szeretnénk volna egy olyan vitaforumot kialakítani, ahol mindenki véleményét nyilvánít. „Kolesz” — gyűlésen erre nincs elég lehetőség — hisz félveként ülünk össze. A kiköltözéskor, az új környezet — szülte lelkeseedsből indultunk, úgy véltük, a közönség kialakításához ezzel a „forummal” megnyitjuk a kapukat...

— Sikerült?

— Nehezen. Most talán igen. A hatodik számunk jelent meg, új köntösből, bővebb terjedelemben.

— Ez azt jelenti, hogy új rovatokat találunk a 6. „Magunk”-ban?

— Többet. Arról van szó, hogy végre sikerült megtalálni a „Magunk” igazi profilját. Műfordításokkal próbáltunk érdeklődést kelteni kevésbé ismert írók iránt, verseket, novellákat, rajzokat hoztunk kollégistáinktól. Maga a „forum”, a vita azonban eddig hiányzott. Pedig akad probléma egy kollégium életében elég.

— Kik szerkesztették a legutóbbi számot?

— Meleg Csilla főszerkesztő, Koch Valéria, Steiner Katalin, Mihály Erika és magam vagyunk az irányítók — de a cikkeket nem csak mi írjuk!

— Milyen vélemények jutottak el hozzátok az eddigi számokról?

— Hogy volt vélemény, az biztos. De öszintén szólva erről semmilyen konkrét formában nem tájékoztunk.

— ?

— Általában az emberek ritkán nyilvánulnak meg. „Provokálni” kell. Ezt jó értelemben mondom. Sokszor előfordul, hogy amint felvet valaki egy problémát, mindenkinek akad mondánivalója. Most kísérleteztünk is ezzel a „felrázással”. Kiváló szobaközösségek mutatkoznak be „önriport” formájában; az apró-cseprő napi problémákat humorba mártva szolgáljuk fel az olvasóknak.

— Tehát a kollégiumi jelleget kell a továbbiakban erősíteni?

— Feltétlenül. Szocialista szerződést kötöttünk a Bolyai és a Petőfi kollégiummal, amelynek értelmében ők is gyűjtik az anyagot a „Magunk” számára. Igazi „kolesz-forummá” válhat a lap... ha fel tudjuk rázni a közvéleményt.

— Ebben különbözik a „Magunk” és a „Bölcsész” profilja?

— Mint mondtam, a „Magunk” elsősorban irodalmi jellegű kollégiumi vitaforum. A „Bölcsész” sajátos bölcsészgondokról informál. Most készült el a második száma.

— Úgy hiszem, ahhoz, hogy valóban informáljon a „Bölcsész”, gyakrabban kellene megjelennie. Mi az oka annak, hogy csak félév elteltével jelenhetett

meg a második szám? Itt is nehezen gyűlik az anyag?

— Tehcnikai nehézségek...

— „Magunk”, „Bölcsész”, Szegedi Egyetem — nem sok ez egy kicsit? Nem forgácsolja szét a tehetségeket?

— Ellenkezőleg. A „Bölcsész” írásával eddig közel húszan foglalkoztak. És — aki kipróbálta tehetségét a mi

A Bölcsész címlapja

hasábjainkon, és felfigyelnek rá, mi biztatjuk, hogy írjon a társlapokba is.

— Véleményed szerint fel lehetne „támasztani” az Acta Juvenumot is?

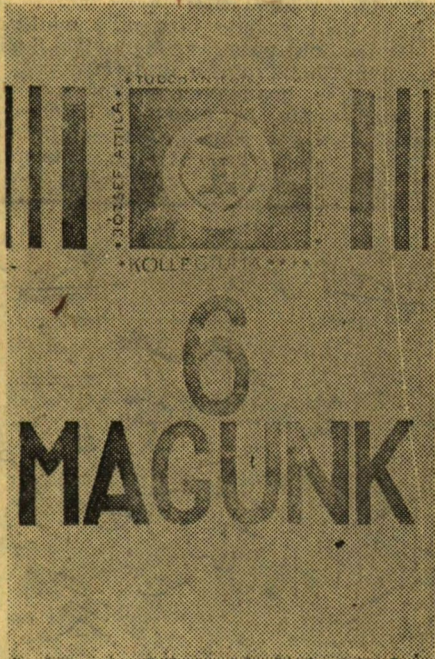
— Azt hiszem, igen. A diákkörök munkájára mindenképpen pezsdítően hatna. Valóban hiányzik a „tudományos” fórum. A „Magunkban” most megjelentek a Tanácsköztársaság tiszteletére rendezett felolvasó ülések eredményei, de ez kevés.

— Van valami javaslatod a továbbiakokról?

— Igen. Célszerűnek tartanám, ha jobban összehangolnánk a munkát. Konkrétan arra gondolok, hogy a „Bölcsész” a Szegedi Egyetem mellékleteként jelenhetne meg. Sok energiát megtakaríthatnánk, és biztos, hogy könnyebben jutna el lapunk az olvasókhöz is.

— Egyetérték veled, sőt! Érdemes lenne a felmerült problémákat napirendre tűzni. Mint az beszélgetésünkben is kiderült, az igény és az ambíció megvan. Meg kell tehát keresnünk azt az optimális feltételt, amely biztosítja, hogy a „forummá” válás ne csupán célkitűzés legyen. További jó munkát kívánok nektek. Köszönöm a hasznos tanácsokat, feltétlenül megírom őket.

OBENBERGER ILONA

A Magunk címlapja